

[Valdemar Thomsen.]

ment, som findes som Bilag til Landbrugsministerens Forslag om Tilskud til Saa-sæd, ikke kan være rigtig. Nedgangen i Udbytte er langt større end her angivet; derom vidner Tærksningsresultater fra det ganske Land. Men til Undskyldning for Departementet tjener, at de Indberetninger, der er Basis for Departementets Beregninger, er afgivet paa et Tidspunkt, da man ikke kunde have Overblik over Foldudbyttet. Regnskabsresultaterne fra Det landøkonomiske Driftsbureau vil nok til sin Tid vise noget ganske andet end de foreliggende Tal.

Situationen for Landbruget har gennem de senere Maaneder — og den kommende Tid ser trøstesløs ud — antaget en faretruende Karakter, og derfor mener vi, at der nødvendigvis maa gennemføres et øjeblikkeligt Værn for de Hjem, som uden egen Skyld er ramt af de økonomiske Ulykker. Her er der Grund til at bringe den gode gamle romerretlige Billighedsgrundsætning i Anvendelse, som siger, at ingen er forpligtet over sin Evne.

En tilsvarende Lovgivning som den, vi her foreslaar, blev for øvrigt enstemmigt gennemført i Samlingen 1932—33. Ogsaa paa det Tidspunkt var Forholdene vanskelige, men de taaler absolut ingen Sammenligning med de Forhold, der er gældende nu. Dengang havde de fleste Landmænd endnu lidt at staa imod med, hvilket ikke er Tilfældet mere.

Jeg tror, og lad det være sagt i en god Stund, at det vil være at spænde Buen for stramt, hvis man undlader at give Landbruget den Haandsrækning, som ligger i det foreliggende Forslag. Tilmed er Forholdet det, at Regeringen og dens Partier netop nu er inde i alvorlige Overvejelser vedrørende Landbrugskrisen og Arbejdsløsheden. Jeg ved selvfølgelig ikke, hvor meget det betyder, men for de nødstedtes og for Regeringens egen Skyld vil jeg oprigtigt haabe, at Meddelelserne, der er udsendt, i hvert Fald ikke er det rene Bruff, og derfor er der saa meget mere Grund til at lægge Forholdene saadan til Rette, at de Hjem, det her drejer sig om, ikke bliver slaaet ud nu i den, forhaabentlig, ellefte Time. Ikke alene for de paagældende vil uhyre meget gaa i Stykker, men ogsaa for Samfundet som Helhed vil det være en alvorlig Sag, om dygtige og stræbsomme Mennesker skal miste det kæreste, de ejer, og berøves den Basis, der er Betingelse for deres selvstændige Eksistens. Og saa meget

kan man dristigt sige, at de Mænd, der har klaret Skærene i de 10 voldsomste Kriseaar i vor Tids Historie, vil være vel egnede som Dyrkere af den danske Jord under nogenlunde menneskeværdige Arbejdsvilkår.

Den Uro og Usikkerhed, der marttrer en stor Del af Landmændene og deres paa-rørende, knytter sig i Regelen til deres Restancer med Renter og Afdrag, og derfor er det ogsaa her, der maa gribes ind for i alt Fald for en Tid at skabe den Ro og Sikkerhed, som er en Forudsætning for, at der kan udføres et tilfredsstillende Arbejde, og dette maa vel siges at være ogsaa i Kreditorernes Interesse.

Naturligvis kan det ikke blive ved paa denne Maade, og det burde man havde indset for lang, lang Tid siden. Der maa skabes Betingelser for, at den, som udfører et godt og et nyttigt Arbejde, ogsaa faar en Løn, der staar i rimeligt Forhold til den Indsats, der præsteres. Lad gaa med, at Fordelingen ikke er tilfredsstillende i et Aar eller to, men at Misforholdet oprettholdes Aar ud og Aar ind paa en Maade, saa de fattigere bliver fattigere og de rige bliver rigere, det bør ikke tolereres. Det er efter min Mening at sætte Taalmodigheden paa for haard en Prøve, naar der i denne Tid gennem Radioen og gennem Aviser kan udsendes Meddelelse om, at nu er Udbyttet steget med saa og saa mange Millioner i det ene Aktieselskab efter det andet, og nu er Tantiømerne til Bestyrelsesmedlemmerne forhøjet med saa og saa mange Tusinde pr. Næse.

Hvordan tror man i Grunden, det vil virke paa et Hjem, der trods Slid og Afsavn er fattigere om Aftenen, end de var om Morgenen, da de begyndte, efter at de gennem en lang Arbejdstid — maaske sammen med deres hel- og halvoksne Børn, der intet Vederlag faar —, at de om Aftenen hører den Slags Meddelelser, naar de ved, at det i Virkeligheden er paa Bekostning af dem, at noget saadant kan foregaa? Det sker jo, som vi ved, i mange Tilfælde ved, at de paagældende faar overladt til Underpris den Valuta, som Landmændene i deres Ansigts Sved har tryllet frem.

Det foreliggende Lovforslag er nogenlunde i Overensstemmelse med den Lov, der blev vedtaget i Foraaret 1933, og som findes i Lovtidende under Nr. 73. I Aarene, der siden er gaaet, er der kun blevet enkelte Paragraffer tilbage, nemlig dem, der omfatter Henstand med Betaling af Pantegæld. De øvrige er faldet bort, idet de kun